

Özel inşaat üretiminin muhasebeleştirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.31/3185-121/017665
Tarih	20.04.2005

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.31/3185-121

20.04.2005 - 017665

KONU :

.....VALİLİĞİ

(Defterdarlık: Usul Gelir Müdürlüğüne)

İLGİ : 14/03/2005 tarih ve VUK-1/MÜK-298-11277/2000 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ve ekleri incelenmiştir.

Bilindiği üzere, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Bu açıklamalara göre, bir mamul üretimi olarak görülmesi gereken özel inşaat üretiminde, üretim maliyetinin bir unsuru niteliğine dönüşen arsa payı maliyetinin, inşaat maliyetine yüklenmesi gerekmektedir. Özel inşaat üretiminin muhasebeleştirilmesinde ve maliyet hesaplamalarında maliyet

muhasebesi çerçevesinde hareket edilmelidir. Bu bağlamda, gider dağıtımlarının yapılmasından sonra yansıtma hesapları aracılığıyla üretim hesaplarına aktarma yapılmalıdır. Bu aşamada üretim maliyetinin bir unsuru da inşaatın yapıldığı arsa maliyetidir. Duran varlık niteliğinde bir arsa üretim süreci sonunda yapılan inşaatın (bina, v.s.) mütemmim cüzü haline gelmektedir. Dolayısıyla, arsa maliyeti hiçbir fonksiyonel gider ayırımına yada gider çeşidi sınıfına girmemektedir. Bu itibarla, arsa maliyetlerinin 7 nci hesap sınıfı içerisindeki maliyet muhasebesi hesapları ile ilişkilendirilmeden doğrudan doğruya üretim hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Arsa için inşaat yapı ruhsatı alınması tek başına "150 İlk Madde ve Malzeme" hesabında izlenmesini gerektirmez. Arsa satışını kolaylaştırmak içinde alınmış olabilir. "150 İlk Madde ve Malzeme" ve "250 Arazi ve Arsalar" hesaplarının farklı oranlarda enflasyon düzeltmesine tabi olması nedeniyle 2004 yılı karı etkilenecektir.

Bu nedenle, mükellef ruhsat dışında arsa üzerinde özel inşaat üretimine ilişkin harcamalar yapmış ise iyi niyetle bir muhasebe hatasının yapıldığının kabul edilmesi gerekmektedir.

Bu açıklamalarımız doğrultusunda, üzerine inşaat yapmak üzere satın alınan arazilerin maddi duran varlık olarak "250 Arazi ve Arsalar" hesabında kayıtlara alınması ancak, giderlerin yansıtma hesapları aracılığıyla üretim hesaplarına aktarma işleminde "250 Arazi ve Arsalar" hesabından "151 Yarı Mamuller-Üretim" hesabına aktarılması gerekmektedir.

Öte yandan, enflasyon düzeltmesiyle ilgili konuların açıklandığı 328 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde parasal olan ve olmayan kıymetlerin neler olduğu EK:1 ve EK:2'de liste halinde yer almıştır. Bu listelerde yer alan kıymetlere ilişkin kodlar uygulamada mükelleflere kolaylık olması açısından belirlenmiştir. Asıl olan kod numarası değil, ilgili kodda izlenen iktisadi kıymettir. 328 Sıra Numaralı Tebliğ ekinde yer alan listelere göre gerek 150, gerekse 250 hesaplarda bulunan kıymetler parasal olmayan kıymetler olup, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026